

ind under denne Lov, og jeg er tilbøjelig til at tro, at en hel Del af dem, der eje Huse af den Slags, snarest mulig ville berøve dem Jordlodden. Vi vide jo alle sammen, og den ærede sidste Taler (Rottbøll) ved det ikke mindre end jeg, af hvor stor Betydning det er for en Landarbejder at have en lille Jordlod, hvorpaa han til Dels og maaske fuldt ud kan indhøste Føden til sig selv og sin Familie. Jeg kan ikke stemme for dette Lovforslag, jeg tror ikke, det vil blive til Gavn for Landbostanden, og jeg tror sikkert ikke, det vil blive til Gavn for Arbejderstanden paa Landet.

Ahlefeldt-Laurvig: Den Gang nærværende Lovforslag var til Behandling her i Tinget, var jeg ganske enig med den sidste ærede Taler. Jeg var uhyre misfornøjet med Lovforslaget og udtalte klart og bestemt min Mening om det, at jeg ikke kunde gaa med til det. Men efter at Udvalget har foretaget sit Arbejde, har jeg ganske forandret min Mening, og det forekommer mig, at Lovforslaget, som før var temmelig radikalt, nu er ret moderat. De Bestemmelser, der findes deri, kan jeg fuldt ud gaa med til. Ganske vist skal jeg indrømme, at et Lovforslag som dette vilde det for mig og andre være behageligt at undvære, men Loven indeholder jo dog en Del humane Bestemmelser over for Husmandsstanden, hvad jeg ikke kan have noget imod. Jeg kan fatte mig meget kort, da det meste af det, jeg kunde sige, er velkendt. Jeg kan dog ikke undlade at anerkende fuldt ud Udvalgets Arbejde og den Imødekommenhed, der er vist fra den højtærede Minister, som i denne Samling og ogsaa i Fremtiden vil have let ved at gennemføre flere Lovforslag, naar han viser den samme Grad af Imødekommenhed, han her har vist. Der er blandt andet i § 10 kommet den fornuftige Rettelse, at det i Stedet for Sogneraadet bliver Amtsraadet, der afgør Spørgsmaalet om, hvorvidt en Ejendom falder ind under Lovens Regler. Uden at komme nærmere ind paa Lovforslaget, skal jeg til Slutning blot udtale, at Lovforslaget, som det foreligger, forekommer mig at være et ret godt Lovforslag, som jeg ikke har noget imod og ogsaa skal stemme for.

Rottbøll: I Anledning af en Udtalelse af den næstforegaaende Taler (la Cour) om, at Ejerens Ret bliver gaaet for nær ved dette Lovforslag, vil jeg blot gøre det

ærede Medlem opmærksomt paa, at vi under vort Lovgivningsarbejde her paa Rigsdagen naturligvis i uhyre mange Tilfælde komme til at gøre et vist Indgreb i Ejernes Rettigheder. Jeg skal saaledes nævne Loven om Ulykkesforsikring, hvor man har paalagt Arbejdsgiverne at forsikre deres Arbejdere, og der kundenævnes hundrede andre Eksempler. Jeg kan derfor ikke se, at denne Lov i den Retning gaar videre end mange andre Love. — Det ærede Medlem har ogsaa Uret i den Betragtning, at man ved dette Lovforslag vil skyde over Maalet, og at det vil komme dertil, at Ejerne berøve disse Huse de Jordlodder, de have, for at undgaa det, som Loven her paalægger dem. Det er ganske fejlagtigt af det ærede Medlem, thi det vil mere og mere gaa op for Ejere og Brugere af større Ejendomme, Godsejere, Proprietærer o. s. v., hvor stor Betydning det har for deres Arbejdere og for Husmandsstanden at have en Jordlod, og hvor langt bedre det ogsaa vil være for dem selv, at deres Arbejdskraft, om jeg saa maa sige, er godt økonomisk stillet, og det bliver Husmanden kun ved, at han faar en Jordlod, som han kan være nogenlunde tryk i Besiddelse af. Jeg tror derfor, at dette Lovforslag snarere vil virke i den modsatte Retning af den, som det ærede Medlem befrygtede.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

Jeg havde ikke ventet, at der skulde blive en saa udførlig Forhandling om det foreliggende Forslag nu ved dets 3die Behandling. Jeg kan ikke nægte, at de Udtalelser, der faldt fra det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), som jo nu ydede Forslaget sin Tilslutning, have glædet mig, og jeg takker for denne Tilslutning. Jeg var jo neppe berettiget til at vente den efter det ærede Medlems Udtalelser ved Forslagets 1ste Behandling. — Derimod forbauser det mig noget, at det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (la Cour) udtalte sig saa stærkt mod Forslaget, som Tilfældet var. Naar det ærede Medlem sammenlignede de Forhold, her er Tale om, med Forholdene i Købstæderne, kan en saadan Sammenligning slet ikke opstilles. Forholdene ere jo absolut forskellige. I Købstæderne vil en Arbejderfamilie temmelig let kunne faa sig en anden Lejlighed. Ude paa Landet føler en Husmand sig knyttet til det Hjem, han har faaet, og dernæst er det ikke saa let for ham at løbe hen og faa et Hus, der passer ham bedre. Sammenligningen passer derfor slet ikke. — Og naar nu det ærede